



Revoluce versus reakce: Sociální nacionalismus versus hitlerismus

Autor: Troy Southgate

Následující článek poprvé vyšel ve druhém čísle The Crusader [The Rising Press, 1993, s. 8-9] a přestože přináší argumenty ve prospěch ekonomického systému, který musí nevyhnutelně fungovat na národní úrovni (od čehož se Národně revoluční frakce /NRF/ 1] odvrátila, odmítá totiž všechny formy centralizované vlády a neoetatismu), zůstává důležitým dokladem existence na první pohled radikálnější národně socialistické alternativy k hitlerismu. I přes jejich nedostatky tak nelze popřít, že Otto a Gregor Strasserovi sehráli nepominutelnou úlohu ve vývoji revolučního nacionalismu.

Mnozí lidé si dnes pojem „socialismus“ spojují s levicovými intelektuály, komunisty nebo přímo **Labouristickou stranou**. Internacionalistická levice si toto označení naneštěstí skutečně zcela přivlastnila a zneužila ho k zamaskování svých temnějších cílů. „Socialismus“ pro průměrného marxistu-leninistu znamená prosazování zájmů menšin na úkor širšího společenství. Levicové organizace se s oblibou pokoušejí získat si přízeň dělnické třídy, nebo jak domýšlivě říkají, „proletariátu“. Skrytým motivem za těmito ideologiemi ovšem zpravidla bývá snaha získat moc uplatněním slavné zásady „rozděl a panuj“: zatímco totiž tyto organizace nabízejí podporu takzvaným „utlačovaným menšinám“, jako jsou homosexuálové, černošští nacionalisté nebo rebelantští středostavovští studenti, ve skutečnosti tím především zasévají nejednotu mezi obyčejnými lidmi, kterým následně nezbývá než se zaštitit toutéž zástavou, jež nabízí útočiště perverznosti a nenormálnosti před údajným útlakem pravidel normality.



Pokud snad někdo nevěří, že společnost spirálovitě degeneruje, stačí se podívat, jak snadno se komunistům pravidelně daří v podstatě okamžitě shromáždit mezi dvěma a třemi tisícovkami protestujících, jak tomu nedávno bylo na londýnské demonstraci **Antinacistické ligy** (ANL), pořádané v pondělí večer – a k tomu všemu ještě ten den přšlo. Ve sjednocené frontě všechny tyto menšiny, neúspěšní a vlastně každý s nějakým mindrákem bezmála vytvářejí zdání většiny. Ve skutečnosti ale jde o vládu menšiny v tom nejryzejším a nejzvrácenějším slova smyslu.

Nikdo nemůže v dobré víře popřít, že socialismus je nedílnou součástí nacionalistického kréda. Oddělit samou podstatu společenské sféry od konceptu národa by totiž znamenalo přehlížet základní skutečnost, že právě Lid je tím, z čeho se vlastně národ skládá.

Bez lidu není národa – a bez národa není lidu. Na druhou stranu je vcelku zjevné, že s intelektuálními zkrachovanci shromážděnými pod vlajkou moderní levice nemáme společného vůbec nic, stejně tak jako nejsme zavázáni žádnou loajalitou vůči lidem na pravici. Řada takzvaných nacionalistů se sice pokorně spokojí s nálepkou „pravý střed“ nebo i „krajní pravice“, kategoricky však musíme prohlásit, že skutečný nacionalismus nemá s pravicovou politikou absolutně nic společného. Abychom to zjednodušili, pravičák není „nacionalista“ o nic víc než jeho protějšek na levici – kapitalismus a komunismus totiž jsou dvě hlavy téže saně.

Revoluční nacionalisty však filozofický materialismus nezajímá, a tak místo aby se převzetím starších myšlenek a knih pokoušeli vytvořit nějakou směšnou polovičatou ideologii, zcela odmítají oba okraje i střed systému. My revoluční nacionalisté stojíme proti reakcionářům i rudým, neboť jsme opravdoví sociální nacionalisté.

Hlavními propagátory sociálně nacionalistické doktríny byli bratři Otto a Gregor Strasserovi, kteří ve 20. letech minulého století vstoupili do NSDAP. Vůdcem strany se nakonec stal **Adolf Hitler**, který ve své sobecké mocichtivosti nakonec zradil ideály sociálního nacionalismu, jež strana prosazovala od počátku své existence. Přestože se pro nemálo takzvaných nacionalistů jakákoliv kritika Hitlera rovná svatokrádeži, nikdo nemůže s čistým svědomím přehlížet prostou skutečnost, že Hitler zcela jasně odmítl odsoudit německé kapitalisty i pravicový systém a dokonce dovolil, aby strana přijala peníze bohatých židovských finančníků z Wall Street – důkazy tohoto tvrzení najdete ve vynikajícím díle Anthonyho Suttona *Wall Street and the Rise of Hitler*.

Před uchopením moci v roce 1933 ve straně nesmírně aktivní bratři Strasserovi se s Hitlerem pravidelně ideologicky střetávali, protože ten odmítal decentralizaci státní moci a nechtěl nabídnout obyčejným pracujícím Němcům aktivní podíl na chodu zemědělství a průmyslu. Hitler dokonce v roce 1925 odmítl *Budování německého socialismu* (Aufbau des Deutschen Sozialismus) Otty Strassera a místo toho se raději rozhodl držet se Federových **25 bodů**, pokládaných řadou straníků za překonané. Ale dokonce i bez Strasserových radikálních idejí o novém směřování, jež by přemostilo pravolevé dělení politického spektra, nebylo ani 25 bodů slučitelných s Hitlerovou reakční podřízeností kapitalistickým chlebovárcům, a tak došlo ke zradě mnoha těchto základních pilířů národně socialistického programu.



Podíváme-li například na bod 11 Programu NSDAP, jasně se v něm mluví o nepřipustnosti každého nezaslouženého příjmu. Hitler však po nástupu k moci nejen že nezasáhl proti lichvě v německém bankovníctví, ale ani se nepokusil zabránit bohatým bankéřům ve vymáhání vysokých úroků z půjček německému lidu. Veškerou moc nad finančním sektorem svěřil Hjalmaru Schachtovi, svobodnému zednáři s vazbami na Wall Street. Gregor Strasser o kapitalismu prohlásil:

„Kapitalistický systém – s jeho vykořisťováním ekonomicky slabších, ochromením síly organizovaného dělnictva a neetickým posuzováním lidí podle množství věcí a peněz, jež vlastní, namísto jejich vnitřní hodnoty a jejich činů – musí být nahrazen novým a spravedlivým hospodářským systémem: německým socialismem.“

V bodech 13 a 14 prohlášení stranických zásad se volalo po zničení kapitalistického systému a jeho nahrazení rodinným podnikáním a dělnickými družstvy (kooperativami). Ani zde však Hitlerovi na nějaké ekonomické spravedlnosti příliš nesešlo, a tak se i na tyto dva programové body velmi rychle zapomnělo. Jak však vysvětloval Otto Strasser: „Alternativou ke zkrachovalým a cizáckým ‚řešením‘ komunismu a kapitalismu je idea politického zastoupení stran, řemesel a stavů, založená na našem starobylém cechovním systému“.

Otto Strasser, jehož kdysi anglický odpůrce kapitalismu A. K. Chesterton popsal jako „smělého muže neodolatelné upřímnosti a osobního kouzla“ následně přišel s vlastním tříbodovým programem pro průmysl a dělnictvo:

V protikladu ke stávající kapitalistické „třídě“ se musí zformovat „stav“ manažerů, kteří se bez ohledu na svůj původ či bohatství stanou jakousi faktickou aristokracií, jež dnes díky metodám výběru pohříchu sestává především z „kapitánů průmyslu“ nebo „předáků hospodářského života“.

Vymizí „proletářská třída“ bezzemků a její místo zaujme „stav“ plnoprávných dělníků, s přímými majetkovými i dalšími nepřímými vazbami – a tím pádem i zájmem – na svůj „podnik“. Tak tito lidé přestanou být pouhým předmětem ekonomiky a stanou se jejím aktérem.

Radikální proměnou projdou také vztahy mezi státem a hospodářským životem jako takovým. Stát nemá být kapitalistickým „nočním hlídačem a policistou“, ani diktátorem, jehož byrokraté násilím nahánějí dělníky do práce a zajišťují jejich dostatečný zápal, ale správcem a důvěrníkem spotřebitelů. Jako takový bude mít značný vliv, ale jen v mezích a vedle samosprávy pracujících, konkrétně vedení a zaměstnanců (složených v patřičném poměru z intelektuálních pracovníků i manuálně pracujících).

Myšlenky strasserismu tedy byly ztělesněním zásad zdravého rozumu, seznam porušených slibů však na tomto místě ani zdaleka nekončí. Hitler totiž odmítl odsoudit pravici, jež tak ovládla NSDAP a nakonec zavedla Německo až do dalšího imperialistického krveprolévání proti zbytku Evropy tím, jak ve své fanatické snaze o vytvoření „Velkoněmecké říše“ potlačovala neněmecké kultury i tradice.



Bod 16 vyzývá k rozbití obchodních řetězců a velkých obchodních domů a namísto toho podporuje drobné podnikatele. I v tomto případě však byla skutečnost velice odlišná a Hitler znovu fakticky podpořil monopolisty. Když tak strasserovští SA-mani drželi stávkové hlídky před obchodními domy a vybízeli lidi k podpoře malých podnikatelů, Hitler tuto protikapitalistickou činnost okamžitě nařídil zastavit. Jeden takový velký řetězec dokonce sponzoroval jihoněmeckou větev NSDAP a Hitler si nechtěl znepřátelit své sponzory.

Bod číslo 17 sliboval konec nadvlády velkých vlastníků půdy a její nové osídlení obrozeným rolnictvem. V průběhu 20. let se vlastnictví více než pětiny rozlohy veškeré německé půdy dostalo do rukou necelým 19 tisícům lidí a rolníci tak ve své neutěšené situaci viděli v NSDAP naději na světlejší budoucnost. Hitler jim ale bohužel příliš nepomohl. I když ministr zemědělství **Walther Darré** za rolníky srdatě bojoval, žádné přerozdělování půdy zrealizováno nebylo. A i v případě Darrého zásluhou schváleného Zákona o dědičných dvorech (*Reichserbhofgesetz*, 1933) připravil legislativní návrh Darrého náměstek Ferdinand Fried (vlastním jménem **Ferdinand Zimmermann** – pozn. DP), tajný předák Černé fronty Otty Strassera. Jaká tedy byla odpověď strasserismu v boji proti nesvatému spojenectví kapitalistů, velkovlastníků půdy a hitlerovců? Otto Strasser ve svém *Budování německého socialismu* (*Aufbau des deutschen Sozialismus*) přináší skutečně spravedlivé řešení složitých problémů zemědělství:

Úkolem zemědělství je nasycení společenství. Půda patří výhradně národu, protože nikoliv jednotlivci, ale národ a společenství jí získalo, buďto silou zbraní, nebo osídlením – a také ji společně bránilo proti nepřátelům. Pospolitost jako vlastník dává půdu k dispozici národu ve formě „dědičných statků“ (*fideikomis* – svěřenství) těm, kdo jsou schopní a ochotní ji obdělávat a chovat na ní dobytek – toto zajistí a zaštití samosprávné korporace místních rolnických výborů. Výměra statků bude omezena podle výnosnosti (*bonity*) místní půdy, dle zásady, že ničí „svěřenství“ nemá přesáhnout rozlohu, jíž je člověk schopen sám obdělávat, ale současně musí být dost velké na to, aby z něj vlastník uživil nejen sebe a svou rodinu, ale měl i dostatečný přebytek, aby své rodině mohl zajistit ošacení a bydlení.

Tato horní hranice výměry uvolní ohromnou rozlohu půdy ke osídlení rolníky, hlavně na východě země. Nanejvýš žádoucí je to také proto, že množství rolníků obdělávajících své vlastní statky je tou nejlepší zárukou zdraví a vitality národa. Vlastník půdy, který obdrží půdu coby „svěřenství“, se zaváže spravovat ji ku prospěchu společenství, tak aby ho zásobovala potravinami. Bude tak odvádět poplatek společenství – v naturáliích a ve výši vypočtené podle výměry a bonity půdy. Žádné další daně už ale rolník platit nebude. Až držitel „svěřenství“ zemře, přejde farma na syna ochotného a schopného ji obdělávat. Pokud nebude mužských dědiců, vrátí se půda společenství, a místní rolnický výbor ji přidělí novému správci.

Společenství se pozemek navrátí i v případě špatné správy; rozhodnutí bude v



pravomoci místního samosprávného orgánu (rolnický výbor) a zástupce státu. Zavedení svěřenství do německého zemědělského života je natolik v souladu s německou tradicí a správnými a nezbytnými myšlenkami rolnického vlastnictví, že takřka s jistotou nebude znamenat žádné větší psychologické ani materiální komplikace.

Hitlerova zjevná a politováníhodná neochota naslouchat bratrům Strasserovým jednoznačně pramenila z jeho touhy po moci. Zatímco Hitler ji viděl jako cíl svého snažení, pro lidi kolem vizionářských bratrů Strasserových, o nichž se mluvilo jako o strasserovském kroužku, byla pouhým nástrojem k prosazení národně socialistického programu. Cenu za sobectví reakce – jak už tomu obvykle bývá – ale opět museli zaplatit obyčejní lidé. V roce 1930 se situace vyhroutil a střety Otty Strassera s Hitlerem nabyly na pravidelnosti i intenzitě. Z jeho berlínského listu *Arbeitsblatt*, oficiálních stranických novin na severu země, se postupně stala protihitlerovská platforma. V dubnu téhož roku pak vyhlásily saské odbory generální stávku, již Otto Strasser vyjádřil naprostou podporu.

Vlivní průmyslníci však zatlačili na Hitlera, aby Strassera odsoudil a stávku tak pomohl ukončit. Následujícího dne se oba muži soukromě setkali v Hitlerově hotelu, kde se předseda strany pokusil uplatnit autoritu svého postavení. Během následné vzrušené debaty Hitler Strassera nařkl z šíření „bombastických nesmyslů“, když prý klade ideál před vůli Vůdce. Strasser měl samozřejmě pravdu, ale Hitlerovi šlo především o osobní moc, jíž upřednostnil před ekonomickým osvobozením německého národa. Otto Strasser tedy zcela právem obviňoval Hitlera z toho, že se pokouší „...zaškrtnout sociální revoluci v kolébce – pro nabytí zdání legality i své nově ukované spojení s pravicovými buržoazními stranami“.

Hitler to nasupeně popřel odkazem na modlu moderního kapitalismu – „svobodu podnikání“. Následně se postavil za sociálně darwinistické zásady kapitalistické filozofie „nejmocnější vyhrává“ a „přežijí jen ti nejsilnější“, zatímco nejslabší nevyhnutelně „skončí u zdi“:

„Kapitalisté se na vrchol dostali díky svým schopnostem a na základě tohoto selektivního procesu, který jen potvrzuje kvalitu jejich rasy, mají tedy i právo vést“.

I tato slova sama o sobě jsou dostatečným dokladem Hitlerovy náklonnosti ke kapitalismu a velkokapitálu i nepřemostitelnosti propasti mezi reakcí a revolucí. Když tak Hitler nedokázal přijít s přesvědčivými argumenty proti skutečně socialistickým Strasserovým zásadám, pověřil Goebbelse úkolem vyštvať Strassera i s jeho stoupenci ze strany. Jelikož Otto Strasser zůstal věrný svým zásadám, byl z NSDAP brzy vyloučen a založil skupinu známou jakou Bojový svaz národních socialistů (*Kampfgemeinschaft Revolutionärer Nationalsozialisten*), předchůdce Černé fronty (*Schwarze Front*). Otto Strasser byl nakonec internován spojeneckými rozvědkami SIS-OSS a se zlomeným srdcem musel až do roku 1955 žít v kanadském exilu jako bezprávný člověk. Nakonec se mu povedlo vrátit do milovaného



Německa, především díky nezlomnému úsilí anglického novináře Douglase Reeda. Jeho bratr Gregor, přestože se Hitlerově autoritě podřídil a ve straně vytrval v naději, že si Vůdce uvědomí svůj omyl, byl v červnu 1934 zavražděn ve věznici na Prinz Albrechtstrasse při tzv. Noci dlouhých nožů, tedy v rámci čistek Hitlerových odpůrců ve straně. Dokonce i Hitler byl s jistým odstupem nucen uznat, že vražda Gregora Strassera byla „chybou“.

Než tedy dospějeme na závěr této eseje, musíme ještě jednou zdůraznit naprostou neslučitelnost strasserismu s marxismem i takzvaným „socialismem“ levice. Jako nejlepší doklad nám asi poslouží několik výňatků ze Strasserovy polemiky, v níž obě ideologie porovnává.

Čím se tedy německý socialismus liší od marxismu?

Osobní iniciativa zodpovědných podnikových ředitelů zůstává zachována, podléhá však potřebám širšího společenství.

Zachováno má být i zdravé soupeření jednotlivých podniků, zastřešené systematicky plánovaným řízením celého národního hospodářství státem (organicky zajištěného třetinovým podílem, jež si stát udržuje ve významných průmyslových podnicích).

Nesmí docházet k záměně státního a průmyslového vedení, tedy státu a podnikání, ani k svévolnému uplatňování státní moci na úkor práv dělníků.

Každý zaměstnanec - díky spoluvlastnictví z titulu svého občanství - jako jeden z přímých a vlivným držitelem podnikání, své „dílny“ a může toto své právo plně uplatňovat v dozorčím orgánu společnosti. Novým hospodářským systémem národního socialismu je tovární společenství, vycházející z právního konceptu léna, a uvedené k životu samosprávným orgánem dělníků a zaměstnavatelů na jedné straně, a průmyslovými a řemeslnými výbory na straně druhé. Toto uspořádání se zásadně liší od západního kapitalismu i východního bolševismu, současně ale také bere v potaz nároky kladené vyspělým hospodářstvím.

Doufám tedy, že tato krátká esej o strasserismu pomohla přesvědčit některé pomýlené vyznavače hitlerismu o tom, že skutečný socialismus dosud nedosáhl praktického průlomu a uplatnění za čistě teoretickou fázi. Vzhlížet se v nacistickém Německu coby hodnotném příkladu toho, co je nejlepší pro náš národ, případně celou Evropu, tedy není pro nacionalisty správným postojem. Pokud nedojde k naprostému odmítnutí pravicových kapitalistů, dočkají se revolucionáři zase a znovu pouze zrady. Když je tedy dnes po sjednocení Německa nacismus znovu na vzestupu, nezbyvá než doufat, že se německý národ poučí ze svých minulých omylů.

My v Národně revoluční frakci však jasně prohlašujeme, že nikdy neslevíme ze svých pozic: nenecháme sebou manipulovat kapitalistickou pravicí, ani nezcizíme své revoluční zásady.

Poznámka

1] K Národně revoluční frakci více (bohužel přehnaně tendenční) esej Grahama Macklina *Co-opting the Counter Culture: Troy Southgate and the National Revolutionary Faction*, *Patterns*



of Prejudice roč.39, č.3 (září 2005).

Esej Troye Southgatea *Revolution Vs. Reaction: Social-Nationalism & the Strasser Brothers* byla přetištěna na stránkách Rosenoire.org.